

APPELONIA

Joris Denoo

1. Een ommetje in Tuinesië

De zomer is voorbij. De school is alweer aan. Op een dag komt de appelschudder langs in Tuinesië, de boomgaard van Moes en Pap Appelaar. Het eerste briesje van de herfst. Hij geeft alle bomen in Tuinesië een luchtkus. O! Wat een verrassing!

Sommige appels ploffen van pret in het gras.

Enkele appels schrikken en worden rood.

Sommige appels worden geplukt.

Enkele appels springen zelf.

Zoveel takken zonder appels!

Enkele appels willen groen als het gras zijn.

Sommige appels zijn geel als de zon.

Enkele appels glanzen als goud.

Rode, groene, gouden en gele appels liggen overal als sproeten in het gras.

Kort daarna verhuizen ze weer.

Pap Appelaar maakt een lekkere picknickmand klaar. Die geeft hij mee met Moes Appelaar. Moes komt met de tweeling Appelflapje en Appelsapje en met hun broer Appelkaartje en zus Appelsientje de appels plukken en oprapen. Vooruit: rapen maar!

Omdat Appelsientje uit China komt, zegt Moes: 摘苹果

Aan de lijn... kleur... start!

2. Een reisje naar Appelonia

Pom pom pom... pomme pomme pomme... pommes pommes pommes...

Kom je mee naar Appelonia? De trap op? Op de appelzolder van Moes en Pap?

Daar ligt iedereen nu samen uit te blazen en te blozen. Wat ruikt het hier lekker. En al die kleuren! Ze liggen allemaal door elkaar.

Op een dag is er gestommel op de trap. Wie is daar? Het is Toffe Peer.

Appel: Hé: jij bloost ook.

Peer: Dat komt door jou.

Appel: O?

Peer: Ik vind jou een toffe peer.

Appel: Maar ik ben geen peer, meneer!

Peer: O jee, en ik ben een mevrouw!

Appel: Kom erbij, mevrouw, al ben je geel of groen of blauw.

Op een dag is er weer gestommel op de trap. Wie we daar hebben! Een stoet van okkernoten en kastanjes.

Appel: Hallo! Welkom. Komen jullie misschien uit Spanje?

Kastanje: Nee hoor. Waarom dan?

Appel: Jullie zien zo bruin. Veel in de zon gelegen?

Kastanje: Nee: wij zijn gewoon kastanjes.

Appel: Ah zo. En jullie?

Kastanje: Ja, jullie zien wat bleekjes, vind ik.

Noot: Wij? Maar wij zijn gewoon okkernoten.

Kastanje: Dat bleke bruin staat jullie wel.

Appel: Vind ik ook!

Noot: Wat echt telt, is wat vanbinnen zit.

Appelen: Vinden wij ook!

Appel 1: Ik ben een sparappel!

Appel 2: Ik ben een stoofappel!

Appel 3: Ik ben een goudappel!

Appel 4: Ik ben een dennenappel!

Appel 5: Ik ben een sierappel!

Appel 6: Ik ben een oogappel!

Appel 7: Ik ben een appeltje voor de dorst!

Appel 8: Ik ben kilo appels!

Appel 9: Ik ken een appeltje van oranje!

Appel 10: En ik ken een aardappel!

Appel 11: En ik ben verliefd op een sinaasappel!

Op een dag is er weer gestommel op de trap. Het is Muilpeer.

Peer: Bah, wat een warboel hier. Al die kleuren door elkaar. Waarom liggen jullie niet

soort bij soort? Kleur bij kleur?

Appel: Wie ben jij?

Peer: Ik ben Muilpeer. Meneer Muilpeer.

Noot: Kunnen we je helpen, meneer Muilpeer? Je kijkt zo sip. Je lacht zo groen. Is er iets met je sap?

Peer: Nee, jij kunt me zeker niet helpen, eh... apennootje.

Kastanje: Dat is een okkernoot, meneer Muilpeer.

Peer: O ja? Noten zijn noten, vind ik. Allemaal gelijk. En wie ben jij?

Noot: Dat is een kastanje, meneer Muilpeer.

Peer: Hm...Nog meer vreemde kleuren dus... Allemaal door elkaar... Ai, ai: dat doet pijn aan mijn ogen.

Kastanje: Ja... allemaal gezellig door elkaar.

Peer: Dat noem ik nou niet echt peregezellig hoor.

Appel: Waarom ben je dan gekomen, meneer Mopperkont? Zoek je iemand?

Peer: Ja. Ik zoek Zure Appel. Hij ziet zo groen als ik.

Appel 1: Heeft iemand Zure Appel gezien?

Appel 2: Ik ken geen Zure Appel.

Appel 3: Hier liggen geen zure appels. Wij zijn allemaal zoet.

Appel 4: Ken je dan alleen zure appels?

Peer: Ik verdraag geen andere kleuren en ik heb geen andere vrienden. Hallo! Is er hier iemand die op mij lijkt?

Appel 5: Maar iedereen is hier verschillend gelijk! Weet je wat? Kom er gezellig bij liggen. Onze rode, gele, gouden en groene blossen zullen jou wel een gezond kleurtje geven!

Peer: Eh... zou ik dat wel doen?

Appels: Welkom meneer Muilpeer! En vanaf nu noemen we jou ook Toffe Peer. Kom er maar bij!

3. Een ommetje naar Patati Patata

Pom pom pom... pomme pomme pomme... pommes pommes pommes...

Kom je nu nog even met me mee? Voorzichtig. We gaan de trap af. En nog een trap af. O, het is hier een beetje donker. Natuurlijk: we zijn in Patati Patata. Dat is de kelder van Moes en Pap Appelaar. We blijven hier niet lang. Ik zou je toch graag even voorstellen aan een ander soort appels. Het zijn onze vrienden de aardappels. Ze

hebben rust nodig. En duisternis. Ze zijn niet bang in het donker. Straks krijgen ze een druk leven: als friet, als chip, als gebakken patatje, als kroket, als puree. Die appels bereiden zich hier in stilte op voor.

Je ziet geen kleuren? Dat hoeft ook niet: iedereen is hier aardappel. Iedereen is gelijk. Iedereen komt uit de aarde. Iedereen heeft de aardekleur.

Pom pom pom... pomme pomme pomme... pommes pommes pommes... Kom... Ik toon je nog iets. Vlieg je mee?

4. Een reisje om de wereld

Lijkt de wereldbol niet op een appel?

Je hebt er alle kleuren van de regenboog.

Dat komt door de lucht, het water, de bossen, de sneeuw, de aarde en de woestijn.

Soms bloost de wereldbol.

Soms wordt hij bleek.

Soms kleurt hij donker.

Soms weent hij.

Soms wordt hij bruin.

Soms heeft hij een bluts, een buil of een blauwe plek.

Hij kan zuur of zoet of zout zijn.

Er kunnen wormen in zitten.

Zijn klokhuis is het huis van iedereen

.

Lijkt een appel niet op de wereldbol?

Misschien is het heelal wel een heel grote appelzolder.

Zoveel Appelonia's als er sproeten kunnen zijn op een gezicht.

Of appels in een boomgaard.

Prettige reis!

Contextbeschrijving

Wat we zien

Een boomgaard

Een appelzolder

Een aardappelkelder

De hele wereld

Vele kleuren

Een gezin met veel diversiteit

Wat we horen

Pom pom pom

Pomme pomme pomme

Pommes pommes pommes

Enkel- en meervoud

Twee talen dus en even wat Chinees (vertaling: 'Raap de appels op')

Wat we voelen en ruiken

Zon

Wind

Herfstvruchten

Wat we smaken

Een appellation contrôlée van fictie en non-fictie

Noot: ik koos voor de meervoudsvorm 'appels' en 'aardappels' omdat de vormen 'appelen' en 'aardappelen' eerder oubollig klinken.